
Kokoustiedot	SOTE- ja maakuntauudistuksen ohjausryhmän kokous
Kokousaika	To 22.2.2018 klo 9.00
Kokouspaikka	Auditorio 1, Frami B (Kampusranta 9, Seinäjoki)
Käsiteltävät asiat	§ 1–7

§	Asia	Sivu
1 §	Kokouksen avaus	5
2 §	Maakunta- ja sote-uudistuksen ajankohtaiskatsaus	6
3 §	Hallituksen esitysluonnos laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä valtionavustuksen hakeminen valinnanvapauspilottien toteuttamiseksi Etelä-Pohjanmaalla.....	9
4 §	Lasten ja perheiden palveluiden (LAPE) muutosohjelman esittely.....	11
5 §	Kokousaikataulut	12
6 §	Muut asiat	13
7 §	Kokouksen päättäminen.....	14

Osallistujat

Puheenjohtaja	Lasse Anttila
Varapuheenjohtaja	~~Kimmo Heinonen~~ Aulis Ranta-Muotio
Alajärvi	Antti Joensuu Sari Palmu ~~Vesa Koivunen~~
Alavus	~~Jari Kortemäki~~ , sij. Yrjö Paukkunen Lasse Anttila ~~Pekka Ala-Mäenpää~~
Evijärvi	Juha Alkio ~~Terhi Kultalahti~~ ~~Teemu Kejonen~~
Ilmajoki	Martti Mannersuo Ahti Ranto Seppo Pirttikoski
Isojoki	~~Esa Saarinen~~ ~~Jukka Vainionpää~~ ~~Juha Mattila~~
Isokyrö	Mirva Mäki-Rammo ~~Mikko Heinilä~~ Tero Kankaanpää
Karjajoki	~~Arja Harjunpää~~ ~~Timo Hautaviita~~ Marko Keski-Sikkilä
Kauhajoki	~~Lasse Hautala~~ ~~Heikki Santala~~ Linda Leinonen
Kauhava	Janne Sankela Ville Virrankoski ~~Markku Lumio~~
Kuortane	~~Teppo Toivola~~ Annu Ridanpää-Taittonen Pentti Turunen
Kurikka	~~Anna-Maija Koskela~~ , sij. Anna-Liisa Ala-Käkelä ~~Rami Ala-Nisula~~ ~~Anna-Kaisa Pusa~~
Lappajärvi	Juhani Laasanen Hannu Kuoppala Tuomo Lehtiniemi
Lapua	~~Esa Rintala~~ Lasse Rajala Satu Kankare
Seinäjoki	~~Kimmo Heinonen~~ ~~Pasi Kivisaari~~ Jorma Rasinmäki Aarne Heikkilä
Soini	Mikko Källi ~~Juha-Pekka Keisala~~ Juha Viitasaari

---

Teuva	~~Sakari Varala~~ Esko Lehtimäki ~~Veli Nummela~~
Vimpeli	Seppo Tuomisalo Marja-Leena Laakso ~~Seija Kinnunen~~
Ähtäri	~~Heimo Pirttimäki~~ Risto Harju ~~Jarmo Pienimäki~~
Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	~~Merja Uusitalo~~ ~~Jouni Nummi~~
Etelä-Pohjanmaan liitto	Lasse Anttila Asko Peltola
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Liisa Lähdesmäki Aulis Ranta-Muotio Jaakko Pihlajamäki
Perusterveydenhuollon ja terveyden edistämisen yksikkö - Aksila	Matti Rekiaro
Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus - SONet BOTNIA Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto	Arto Rautajoki ~~Marko Pukkinen~~
SOTE maakunnallinen asiantuntijaryhmä	Harri Jokiranta, pj. Eija Ala-Toppari-Peltola ~~Piia Aro~~ Göran Johansson Minna Laitila ~~Päivi Leikkola~~ Tytti Luoto Anne Niemi Maria-Liisa Nurmi Jouni Nummi Kari Nuutila Tanja Penninkangas Antti Perkkalainen Tiina Perä Jaakko Pihlajamäki Hannu Puolijoki Merja Puuskamäki Raija Ranta Arto Rautajoki Hannele Ridanpää Anneli Saarinen Merja Sankelo Päivi Saukke Heli Seppelvirta Marita Ylilähti
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	Mika Soinin, ylijohaja Anders Östergård, johtaja (liikenne)

	~~Aulis Rantala, johtaja (ympäristö)~~	~~Liisa Maria Rautio, yksikön päällikkö~~
Etelä-Pohjanmaan TE-toimisto Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos	~~Leena Tuohimaa-Kari, johtaja Harri Setälä, pelastusjohtaja~~	
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO RY	Jarmo Lusa (Talentia) ~~Pasi Ruuttila Sanna Puumala Eeva Kopposela~~	
Kunta-alan koulutettu hoitohenkilöstö KOHO RY	Jarmo Latvala (Tehy) Marita Säynäjoki (Super) ~~Mikko Koivuluoma~~	
JULKISEN ALAN UNIONI RY	Reijo Keski-Hynnälä (JHL) ~~Marja Niemi (JYTY) Hannu Puranen Jouko Huhta-Halkola~~	
Pardia	~~Esa Isosaari Jukka Saari~~	
Esittelijä Esittelijä Esittelijä Esittelijä	Asko Peltola, valmistelujohtaja Heli Seppelvirta, muutosjohtaja Harri Jokiranta, SOTE-projektinjohtaja Johanna Sorvettula, muutosjohtaja	
Sihteeri	Miska Kaihlamäki	Etelä-Pohjanmaan SOTE
Allekirjoitukset	puheenjohtaja Lasse Anttila	sihteeri Miska Kaihlamäki

1 § Kokouksen avaus

Ehdotus:

Todetaan läsnäolijat.

Hyväksytään asialista.

Edellisen kokouksen muistio (27.10.2017) on lähetetty jäsenille sähköpostilla, eikä siihen ole tullut muutostoiveita. Todetaan edellisen kokouksen muistio hyväksytyksi.

Päätös:

Todettiin läsnäolijat.

Hyväksyttiin asialista.

Edellisen kokouksen muistio (27.10.2017) on lähetetty jäsenille sähköpostilla, eikä siihen ole tullut muutostoiveita. Todettiin edellisen kokouksen muistio hyväksytyksi.

2 § Maakunta- ja sote-uudistuksen ajankohtaiskatsaus

Uudistuksessa on tehty joitakin tarkentavia linjauksia viimeisimmän ohjausryhmän kokouksen jälkeen. Valinnanvapauslainsäädännön esitysluonnoksen lausuntoaika päättyi joulukuussa 2017, minkä jälkeen tehtiin muutoksia kohtiin, joihin lausuntokierroksella ja asiantuntijakuulemisissa erityisesti kiinnitettiin huomiota. Hallitus on sopinut näistä keskeisistä täsmennyksistä valinnanvapauslakiluonnoksesta annetuissa lausunnoissa esiin nousseisiin huolenaiheisiin joulua edeltävällä viikolla. Myös sote-ulkoistusten ja -investointien rajoituslain voimassaoloa on jatkettu vuoden 2020 loppuun saakka.

Hallituksen täsmentävien linjausta mukaan peruspalveluissa toteutuu aiempien esitysten mukainen laaja valinnanvapaus. Maakunnat saavat kuitenkin paremmat mahdollisuudet määrittellä sote-keskusten työtä tukevien erikoisalojen valikoimaa. Myös säännöksiä asiakaseteleistä (24 §) täsmennetään niin, etteivät ne vaaranna erikoissairaanhoidon julkista palvelua ja päivystystä. Asiakassetelin velvoittavuus ei enää koske erikoissairaanhoidon palveluita. Asiakasseteliä on kuitenkin tarjottava, mikäli potilas ei pääse erikoissairaanhoidon hoitotakuun määräajassa maakunnan liikelaitoksen palveluihin.

Maakunta saa päättää väestön palvelutarpeen perusteella, mitä erikoisalojen palveluja sote-keskuksen terveydenhuollon ammattihenkilöiden vastaanotto- ja konsultaatiopalveluihin sisältyy (18 §). Jokaisessa sosiaali- ja terveyskeskuksessa on oltava muita kuin yleislääketieteen alaan kuuluvia palveluita lisäksi vähintään kahdelta lääketieteen erikoisalalta. Maakuntien päätöksenteossa on tällöin otettava huomioon maakunnan tai sen tietyn alueen asukkaiden palvelutarve ja palveluketjujen toimivuus sekä palvelujen yhdenvertainen saavuus maakunnassa.

Hallitus sopi niin ikään, että jatkovalmistelussa lakiesitystä tarkennetaan muun muassa asiakkaan palvelu- ja hoitoketjujen sujuvoittamiseksi sekä eri toimijoiden osaoptimoinnin estämiseksi. Sosiaali- ja terveyspalvelut on yhteen sovitettava toimiviksi palvelu- ja hoitokokonaisuuksiksi. Lausuntopalautteen osalta muiden pykälien virkamiesvalmistelu jatkuu.

Hallituksen esitys valinnanvapauslaiksi on tarkoitus antaa eduskunnalle viimeistään maaliskuun 2018 alussa. Koko maakunta- ja sote-uudistuksen kokonaisuus on tarkoitus hyväksyä eduskunnassa kevätistuntokauden 2018 loppuun mennessä.

Ennen vuodenvaihdetta vahvistettiin myös kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveyspalvelujen ulkoistusten ja investointien rajoituslain voimassaolon jatkuminen vuoden 2020 loppuun saakka. Samalla ulkoistussopimuksia ja investointeja koskevia säännöksiä tiukennettiin. Myös kuntien yhteistoiminta-alueita koskevaa puitelakia jatkettiin vuodella. Lait ovat tulleet voimaan kuluvan vuoden alussa.

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun aikana kuntien ja kuntayhtymien päätösvaltaa sosiaali- ja terveyspalveluissa on rajoitettu määräajaisesti kahdella lailla.

Kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa annettu laki edellyttää irtisanomisehtoa kuntien ja kuntayhtymien pitkäaikaisiin ja laajoihin sopimuksiin sote-palvelujen hankkimiseksi yksityiseltä palveluntuottajalta. Lisäksi laki rajoittaa sosiaali- ja terveydenhuollossa pitkäaikaisia rakennusten käyttöoikeussopimuksia sekä edellyttää sosiaali- ja terveysministeriön lupaa yli 5 miljoonan euron rakennusinvestoinneille.

Kunta- ja palvelurakennemuutoksesta annettu laki eli ns. Paras-laki on velvoittanut kuntia järjestämään sosiaali- ja terveystalvet riittävällä väestöpohjalla. Paras-lain yhteistoimintavelvoitteiden soveltamisesta annetun lain perusteella nykyisiä yhteistoiminta-alueita ei saa purkaa.

Molempien lakien voimassaoloa on jatkettu vuodella. Rajoituslain ehtoja yli 5 miljoonan euron rakennusinvestoinneista kiristetään. Jatkossa luvan voi saada vain, jos investointi on välttämätön ja kiireellinen lakisääteisten sosiaali- ja terveystalvelujen toteuttamiseksi. Talvelujen hankkimista koskevaan sopimukseen pitää laittaa irtisanomisehto aina silloin, kun ulkoistus koskisi yli 30 prosenttia kunnan tai kuntayhtymän vastuulla olevista sote-talveluista ja kun sopimus jatkuisi vuotta 2020 pitemmälle. Maakunnalla on tällöin oikeus irtisanoa sopimus korvaukselta.

Rajoitustoimia tiukennetaan hallituksen mukaan siksi, että kuntien sosiaali- ja terveystalvelujen ulkoistussopimukset rajoittavat tulevan maakunnan mahdollisuutta toteuttaa sosiaali- ja terveystalveluja tarkoituksenmukaisesti. Vastaavasti sairaanhoitopiirien tekemät investoinnit uudisrakennukseen tai peruskorjaukseen tarkoittavat, että rakennukset ja niihin sidottu velkapääoma siirtyvät maakunnille riippumatta siitä, mikä todellinen tarve on tulevaisuudessa.

Valtakunnallisessa valmistelussa merkittävä viime aikojen uutinen oli hallituksen reformiministerityöryhmän 18.1.2018 tekemä päätös, että maakunta- ja sote-uudistusta koskevasta hallituksen esityksestä poistetaan Hetli Oy:tä koskeva sääntely ja yhtiö lakkautetaan. Hetli Oy:n on ollut tarkoitus vastata tulevien maakuntien palkka-, henkilöstö- ja taloushallinnon tehtävistä. Reformiministerityöryhmän linjaus ei tällä tietoa vaikuta maakunta- ja sote-uudistukseen sisältyvien muiden palvelukeskusten asemaan. Maakuntien tilakeskus Oy vastaa tulevien maakuntien toimitila- ja kiinteistöhallinnon talveluista ja Vimana Oy tieto- ja viestintäteknisistä talveluista.

Hetli Oy:stä luopuminen vaikuttaa Etelä-Pohjanmaan uuden maakunnan talous- ja henkilöstöhallinnon talveluiden (TAHE) järjestämisestä koskeviin selvityksiin ja päätöksiin, sillä TAHE-talvelut on nyt mahdollista tuottaa myös itse osana konsernitalveluja. Tukipalveluiden järjestämisestä on keskusteltu VATessa alkuvuoden aikana useaan otteeseen ja sen lisäksi sekä SOTEMAKU-johtoryhmässä että SOTEMAKU-kuntajohtajafoorumissa 16.1.2018.

Maakuntien kanssa käytävät simulointikeskustelut ovat käynnistyneet alkuvuoden aikana. MMM:n hallinnonalan asioista pidettiin Länsi-Suomen maakuntien yhteinen tilaisuus Tampereella 26.1., ja TEM:n johdolla usean ministeriön kanssa käytävät aluekehittämiskeskustelut olivat Etelä-Pohjanmaan osalta Helsingissä 31.1. SM:n ja STM:n kanssa neuvottelut ovat 23.2. Maakuntalain 13 §:n mukaisten neuvottelujen (JTS-neuvottelut) simulointi järjestetään Etelä-Pohjanmaan osalta 22.3.

Maakunnallisessa valmistelussa on viety eteenpäin osallisuuteen liittyviä teemoja. Etelä-Pohjanmaalla ollaan tämän kevään aikana käynnistämässä ennakoivasti maakunnallisten osallisuutta vahvistavien toimielinten työtä. Etelä-Pohjanmaan kuntien (ml. Isokyrö) nuorisovaltuustojen jäsenille ja ohjaajille on järjestetty kaksi tapaamista, joissa on kerrottu sote- ja maakuntauudistuksesta sekä keskusteltu maakunnallisen nuorisovaltuuston perustamisesta. Muiden osallisuutta vahvistavien uuden maakunnan toimielinten valmistelevat kokoukset pidetään seuraavasti: vanhusneuvosto 20.2.2018 ja vammaisneuvosto 7.3.2018.

Ensimmäisissä tapaamisissa keskustellaan kunnallisten toimielinten edustajien kanssa maakunnallisten toimielinten rakenteesta eli millä perusteilla niiden jäsenet kootaan sekä mahdol-

lisistä näiden toimielinten käsittelyyn tulevista teemoista. Ehdotukset maakunnallisten osallisuutta vahvistavien toimielinten ennakkoivasta perustamisesta viedään Etelä-Pohjanmaan maakuntahallituksen käsittelyyn maalisi- tai huhtikuulla.

Maakunta(konserni)strategian valmistelu jatkuu. Neljä työpajaa viidestä on pidetty. Viimeinen työpaja järjestetään 13.3. Pohjalaismaakuntien sotemaku-valmistelijoiden yhteiskokous oli Kokkolassa 30.1. ja sote-yhteistyöalueen tapaaminen Tampereella 13.2.

Uudistuksen esivalmisteluun myönnettävästä valtion rahoituksesta vastaa maakunnan liitto. Valtiovarainministeriö myönsi maakuntien liitoille vuonna 2017 maakuntien yleiseen esivalmisteluun eri päätöksillä yhteensä runsaat 21 miljoonaa euroa. Tästä summasta Etelä-Pohjanmaan osuus oli 740 793 euroa. Lisäksi on saatu erillistä rahoitusta ICT-valmisteluun. Yleiseen esivalmisteluun myönnetty avustuksen määrä on korkeintaan 90 % esivalmisteluvaiheen hyväksyttävistä arvonalisäverottomista kustannuksista.

Maakuntien liitot voivat käyttää vuonna 2017 myönnettyä esivalmisteluavustusta myös vuonna 2018 esivalmisteluvaiheen päättämiseen saakka (10 % omavastuu). Viime vuoden esivalmisteluavustuksesta siirtyy Etelä-Pohjanmaalla tälle vuodelle noin 75 600 euroa. Valtion vuoden 2018 talousarviossa on osoitettu 40 miljoonan euron määräraha maakuntien yleisen esivalmistelun, maakuntien väliaikaisten valmistelutoimielinten sekä maakuntavaltuustojen toimikauden rahoittamiseen.

Maakuntien yleiseen esivalmisteluun vuonna 2018 myönnetään avustusta hakemusten perusteella yhteensä enintään 13 miljoonaa euroa. Etelä-Pohjanmaalle on myönnetty rahoitusta tämän vuoden esivalmisteluun noin 572 000 euroa.

Väliaikaisille valmistelutoimielimille säädettyjen tehtävien kustannuksiin myönnetään rahoitus erikseen sen jälkeen, kun maakuntien perustamista koskeva lainsäädäntö on hyväksytty ja lain mukaiset maakuntien väliaikaiset toimielimet on perustettu. Avustus myönnetään hakemuksetta maakunnalle julkisoikeudellisena yhteisönä. Väliaikaisten valmistelutoimielinten rahoitus myönnetään samoin jakoperusteina kuin vuoden 2018 esivalmisteluavustus, eikä sen myöntäminen laissa säädettyihin tehtäviin edellytä omarahoitusosuutta. Väliaikaishallinnon rahoitusta Etelä-Pohjanmaalle arvioidaan tulevan noin 970 000 euroa.

Tämänhetkisen arvion mukaan esivalmisteluun käytettävissä oleva rahoitus riittää Etelä-Pohjanmaalla viemään valmistelua eteenpäin suunnitelmien mukaan. Väliaikaishallinnon osalta rahoituksen riittävyttä pystytään arvioimaan paremmin vasta loppukevällä tai alkukesällä.

Valmistelujohtaja Asko Peltola pitää valmistelutilanteen ajankohtaiskatsauksen kokouksessa.

Ehdotus:

Merkitään ajankohtaiskatsaus tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin ajankohtaiskatsaus tiedoksi.

3 § Hallituksen esitysluonnos laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä valtionavustuksen hakeminen valinnanvapauspilottien toteuttamiseksi Etelä-Pohjanmaalla

Valinnanvapauslaki

Valinnanvapauslainsäädännön esitysluonnoksen lausuntoaika päättyi 15.12.2017, ja lausun-
toja annettiin määräajassa 703. Muutoksia on sen jälkeen tehty kohtiin, joihin on lausunto-
kierroksella ja asiantuntijakuulemisissa kiinnitetty erityisesti huomiota. Sosiaali- ja terveysminis-
teriö on toimittanut valinnanvapauslakiesityksen luonnoksen lainsäädännön arviointineuvos-
tolle. Valinnanvapauslain luonnokseen on tehty muutokset, joista hallitus sopi ennen joulua:

- asiakassetelin käyttö erikoissairaanhoidossa
- tulevien sote-keskusten palveluvalikoima

Lisäksi lakiluonnoksessa on lausuntokierroksen perusteella täsmennetty:

- asiakassuunnitelman roolia
- Kelan tiedonsaantivaltuuksia
- tuottajien korvausperusteita (tarkemmat määrittelyt ja sopimusmallit on tarkoitus lä-
hettää lausunnonle maaliskuussa)

Lausuntojen yhteenvetokuvaajat on luettavissa [http://alueuudistus.fi/docu-
ments/1271139/3949516/VV-
lausuntojen+kuvaajat+20+12+2017.pdf/fc8dd612-
3e68-4e2d-8c83-9f0c4aba0c81](http://alueuudistus.fi/documents/1271139/3949516/VV-lausuntojen+kuvaajat+20+12+2017.pdf/fc8dd612-3e68-4e2d-8c83-9f0c4aba0c81)

Lausunnoissa nousi esiin erityisenä huolena asiakassetelin velvoittavuus erikoissairaanhoi-
dossa.

- Säännöksiä asiakaseteleistä (24 §) täsmennetään niin, etteivät ne vaaranna erikoissai-
raanhoidon julkista palvelua ja päivystystä.
- Asiakassetelin velvoittavuus ei enää koske erikoissairaanhoidon palveluita.
- Asiakaseteliä on kuitenkin tarjottava, mikäli potilas ei pääse erikoissairaanhoidon
hoitotakuun määräajassa maakunnan liikelaitoksen palveluihin.
- Maakunta päättää väestön palvelutarpeen perusteella, mitä erikoisalojen palveluja
sote-keskuksen terveydenhuollon ammattihenkilöiden vastaanotto- ja konsultaatiopal-
veluihin sisältyy (18 §).
- " 7) sosiaalihuoltolain 6 §:ssä tarkoitettu laillistetun sosiaalihuollon ammattihenkilön
antama sosiaalihuollon neuvonta ja ohjaus".
- Jokaisessa sosiaali- ja terveyskeskuksessa on oltava muita kuin yleislääketieteen
alaan kuuluvia palveluita lisäksi vähintään kahdelta lääketieteen erikoisalalta.
- Maakuntien päätöksenteossa on otettava huomioon maakunnan tai sen tietyn alueen
asukkaiden palvelutarve ja palveluketjujen toimivuus sekä palvelujen yhdenvertainen
saatavuus maakunnassa.
- Hallitus on sopinut, että jatkovalmistelussa lakiesitystä tarkennetaan muun muassa
asiakkaan palvelu- ja hoitoketjujen sujuvoittamiseksi sekä eri toimijoiden osaopti-
moinnin estämiseksi.
- Sosiaali- ja terveystalvet on yhteen sovitettava toimiviksi palvelu- ja hoitokokonai-
suuksiksi.

Lausuntopalautteen osalta muiden pykälien virkamiesvalmistelu jatkuu. Hallituksen esitys va-
linnanvapauslaiksi annetaan eduskunnalle viimeistään maaliskuun 2018 alussa. Koko sote- ja
maakuntauudistuksen kokonaisuus on tarkoitus hyväksyä eduskunnassa kevälistuntokauden
2018 loppuun mennessä.

SOTE-projektin johtaja Harri Jokiranta kertoo valinnanvapauslaista tarkemmin kokouksessa.

Valinnanvapauspilotit

Valinnanvapauspilotit toteutetaan osana uutta valinnanvapauslainsäädäntöä. Eduskunta käsittelee maakunta- ja sote-uudistuksen lakeja keväällä 2018, ja sen on tarkoitus hyväksyä lait touko-kesäkuussa 2018. Valinnanvapauspilotit toteutetaan tämän jälkeen laajamittaisesti uuden valinnanvapausmallin mukaan 1.7.2018 alkaen.

Pilotteihin on varattu valtion talousarviossa 100 miljoonaa euroa. Pilottien tarkoituksena on tukea valinnanvapauslain toimeenpanoa osana sote-uudistusta. Tulevissa hankkeissa pilotoidaan valinnanvapauden tärkeimpiä elementtejä: sote-keskuksia, suunhoidon yksiköitä, asiakasseteliä ja henkilökohtaista budjettia. Pilotti voi olla myös näiden yhdistelmä. Sote-keskusten ja suunhoidon yksiköiden piteissa kokeillaan muun muassa asiakkaan palvelujen yhteensovittamista uudessa sote-mallissa. Lisäksi seurataan, miten palveluntuottajien korvauserusteiden kriteerit toimivat käytännössä. Asiakasetelin ja henkilökohtaisen budjetin piteissa tavoitteena on kokeilla erityisesti sitä, miten koko palveluprosessi sujuu asiakkaan tarpeiden näkökulmasta. Asiakkaalla on oltava tärkeä rooli palvelujensa suunnittelussa. Konkreettisesti pilotit alkavat näkyä ihmisten arjessa loppuvuonna 2018.

Valinnanvapauspilottien valtionavustushaku on käynnissä 15.3.2018 asti. Aiempaan valinnanvapauspilottien hakuun osallistuneet voivat muokata hakemuksiaan käynnissä olevaan hakuun sopiviksi mainittuun määräaikaan mennessä. Päätökset pilottien rahoituksesta tehdään huhtikuun 2018 loppuun mennessä. Pilottirahoitusta voivat hakea kuntien ja kuntayhtymien muodostamat yhteenliittymät, jotka valitsevat keskuudestaan hankehallinnoijan. Pilotit siirtyvät maakunnan hallinnoitavaksi vuoden 2020 alusta lähtien. Pilottien pitää kattaa lähtökohteisesti vähintään 80 prosenttia maakunnan väestöstä. Erityisperustein pilotin kattavuus voi olla pienempi. Valinnanvapauspilottien hakuilmoitus on julkaistu alueuudistus.fi -sivustolla.

Sote-tiimi (22.1.2018) ja vastuuvaimistelijoiden kokous (29.1.2018) ovat käsitelleet valinnanvapauspilottiin hakeutumista. VATE ja SOTEMAKU-johtoryhmä ovat kumpikin esittäneet Etelä-Pohjanmaan maakuntahallitukselle, että se tekee päätöksen valtionavustuksen hakemisesta valinnanvapauspilottien toteuttamiseksi asiakassetelipalveluiden ja -järjestelmän sekä henkilökohtaisen budjetin osalta ja että Etelä-Pohjanmaan liitto toimii valinnanvapauspilotin teknisenä hallinnoijana, mikäli rahoituspäätös on myönteinen. Maakuntahallitus teki tämän esityksen mukaisen päätöksen kokouksessaan 19.2.2018.

Asiakassetelipilottiin sisältyvät valinnanvapauslain 24 §:n 1 momentissa tarkoitettut palvelut määritellään myöhemmin. Pilotin asiakasryhmänä ovat ikäihmiset ja vammaiset henkilöt. Valtionavustusta voidaan käyttää pilottien hallintointiin, tietojärjestelmiin ja pilotista johtuviin palvelujen tuottamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Vastuuvaimistelijä Minna Laitila kertoo valinnanvapauspilotista tarkemmin kokouksessa.

Ehdotus:

Merkitään valinnanvapauslakia ja valinnanvapauspilotteja koskevat esittelyt tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin valinnanvapauslakia ja valinnanvapauspilotteja koskevat esittelyt tiedoksi.

Keskustelussa nousi esiin hallituksen linjaus, että esitystä valinnanvapauslaiksi ei lähetetä EU:n komissiolle notifioitavaksi.

4 § Lasten ja perheiden palveluiden (LAPE) muutosohjelman esittely

LAPE-muutosohjelman tavoitteena on lasten ja perheiden palveluiden uudistaminen tulevien maakuntien ja uudistuvien kuntien toimintaympäristöön. Muutosohjelman keskeisiä, palvelujen saavutettavuuteen ja kustannustehokkuuteen vaikuttavia tavoitteita ovat perustason palveluiden vahvistaminen ja tätä tukevat erityispalveluiden konsultaatio- ja jalkautuvien palveluiden toimintamallit. Muutosohjelmalla vahvistetaan myös palvelujen osaamis- ja tietopohjaa mm. uusien menetelmäkoulutusten kautta. Lape-muutosohjelman sisällöt ja kehittämiskokonaisuudet ovat osa tulevan maakunnan sosiaali- ja perhepalvelujen rakenteita ja sisältöjä.

LAPE-muutosohjelman toimeenpanoa toteuttavat jokaisessa maakunnassa STM:n, OKM:n ja THL:n ohjauksessa toimivat lape-muutosagentti ja lape-hanke. Etelä-Pohjanmaalla toteutettavat lape-hankkeen kehittämiskokonaisuudet ovat:

- Lapsen oikeuksia ja tietoperustaa vahvistava toimintakulttuurin muutos
- Perhekeskustoimintamallin kehittäminen ja käyttöönotto
- Erityis- ja vaativan tason palvelujen uudistaminen

Hankkeen toiminnallisen perustan muodostavana ensisijaisena kehittämiskokonaisuutena on koko maakunnan kattavan perhekeskustoimintamallin luominen.

Sote- ja maakuntauudistusta seuraavissa uusissa hallintorakenteissa korostuu kuntien ja maakunnan yhteistyön merkitys erityisesti lasten ja perheiden palveluiden osalta, kun samalle väestöryhmälle suunnatut palvelut siirtyvät kahden eri järjestäjätahon vastuulle. Tämän edellyttämiä yhteistyörakenteita on linjattu äskettäin julkistetussa Yhdyspinnat yhteiseksi mahdollisuudeksi -raportissa (STM:n raportteja ja muistioita 2018:8).

LAPE-muutosagentti Eija Ala-Toppari-Peltola kertoo LAPE-muutosohjelmasta tarkemmin kokouksessa.

Ehdotus:

Merkitään LAPE-muutosohjelman esittely tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin LAPE-muutosohjelman esittely tiedoksi.

Keskustelussa nousi esiin, että koulukuraattori ja -psykologipalvelut voivat tulla maakunnan vastuulle, jos kunnat näin päättävät.

5 § Kokousaikataulut

Ehdotus:

SOTEMAKU-ohjausryhmän seuraava kokous on **pe 4.5.2018 klo 9.00.**

Päätös:

SOTEMAKU-ohjausryhmän seuraava kokous on pe 4.5.2018 klo 9.00.

6 § Muut asiat

Tiedoksi seuraavat tapahtumat:

- Ministeriöiden sotemaku-maakuntakierros Etelä-Pohjanmaalla ti 24.4. klo 10–16
- Kuntaliiton maakuntatilaisuus pe 27.4. aamupäivällä

7 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.05.